

Dosarul nr. 2ra-543/22 (2-21040098-01-2ra-15042022)

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, Judecător – V. Muntean
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat, Judecători – G. Colev, Șt. Starciuc, A. Curdov

Î N C H E I E R E

01 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Topal Parascovia,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Topal Prascovia catre
Esir Matvei cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție în
mărime de 5 000 lei,

împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care a
fost respins apelul incident declarat de Topal Parascovia și admis apelul declarat de
Esir Matvei, fiind modificată hotărârea din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat,
sediul Ceadâr-Lunga, prin micșorarea cunatumului prejudiciului moral încasat de la
suma de 2 000 lei la suma de 1 000 lei,

c o n s t a t ă :

La 18 martie 2021, Topal Parascovia s-a adresat cu cerere de chemare în judecată
către Esir Matvei, solicitând repararea daunelor morale, cauzate prin contravenție în
mărime de 5 000 de lei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 19 noiembrie 2020, Esir Matvei
a comis în privința ei acțiuni ilicite, ce s-au exprimat prin insultare intenționată. Pe
faptul dat de către agentul constător (organul de poliție) în privința lui Esir Matvei
a fost întocmit un proces-verbal de comitere a contravenției prevăzute la art. 69 alin.
(1) din Codul contravențional, pârâtul fiind recunoscut vinovat de comiterea
contravenției indicate și atras la răspundere contravențională prin stabilirea amenzii
(procesul-verbal cu privire la contravenție din 23 noiembrie 2022).

În rezultatul contravenției săvârșite de Esir Matvei, reclamantei i-au fost cauzate
suferințe morale considerabile. Astfel, Esir Matvei, fiind o persoană ce a încălcat
drepturile personale nepatrimoniale (onoarea, demnitatea, inviolabilitatea personală)

ale reclamantei, prin care i s-au cauzat suferințe morale considerabile, este obligat să o despăgubească (prin intermediul compensației în valoare bănească).

Reclamanta a indicat că, acțiunile pârâtului au fost exprimate anume prin încălcarea intenționată a cerințelor legislației îndreptate la asigurarea protecției onoarei și demnității persoanei, garantarea inviolabilității psihice și fizice a personalității, precum și evitarea încălcărilor de acest gen prin stabilirea anumitor interdicții și limitări de drept. Astfel, din partea pârâtului a avut loc cauzarea intenționată a prejudiciului, ceea ce presupune mărirea cuantumului compensației față de cauzarea imprudentă a prejudiciului.

A indicat că acțiunile ilicite menționate au fost comise într-un loc public, și consecințele acestora, în virtutea caracterului injuriei, au fost emanate și date publicității (vecina a fost martorul injuriei), ceea ce atestă caracterul fraudulos al acestora, care în mod indiscutabil predispune creșterea nivelului și întinderii răspunderii pentru autorul prejudiciului moral, gravitatea suferințelor morale cauzate și a efectelor acestora pentru viața, sănătatea, perspectivele vieții și de alt gen.

Acțiunile ilicite s-au reflectat asupra bunului nume al reclamantei, al respectului și reputației, calităților morale, psihice, spirituale și altele, după care o apreciază cei din jur, și cu care ea se apreciază singura pe sine. I-a suferit reputația, fapt ce presupune opinia publică creată despre calitățile și caracteristicile personale ale ei.

Respectiv, prezența intenției în acțiunile pârâtului la comiterea contravenției a provocat mai multe emoții negative, a dus la pierderi de caracter moral, ceea ce a necesitat din partea reclamantei a unor eforturi suplimentare pentru normalizarea vieții ulterioare. În rezultatul atentării ilegale îndreptate în mod conștient spre discreditarea personalității și înjosire, i-au fost cauzate suferințe morale și estetice ireparabile, gradul și profunzimea cărora este imposibil de apreciat și de exprimat în echivalent bănesc sau în altul material.

Astfel, reclamanta a presupus că compensația bănească în mărime de 5 000 lei va fi proporțională cu acele suferințe și lezări, pe care a fost nevoită să le suporte și le suportă în prezent în rezultatul săvârșirii acțiunilor ilicite de către pârât.

Prin hotărârea din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Topal Parascovia și s-a încasat de la Esir Matvei în beneficiul Prascoviei Topal prejudiciul moral, cauzat în rezultatul comiterii contravenției, în cuantum de 2 000 (două mii) lei. S-a încasat de la Esir Matvei în beneficiul statului taxa de stat în suma de 100 (una sută) lei. În rest, pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul incident declarat de Topal Parascovia și admis apelul declarat de Esir Matvei, fiind modificată hotărârea din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, prin micșorarea cunatumului prejudiciului moral încasat de la suma de 2 000 lei la suma de 1 000 lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că, în rezultatul acțiunilor comise din partea pârâtului Esir Matvei, reclamantei i-au fost cauzate suferințe morale, însă instanța a considerat că pretenția reclamantei Topal Parascovia cu privire la încasarea de la pârâtul Esir Matvei a sumei de 5 000 lei în calitate de compensare a prejudiciului moral cauzat, nu poate fi admisă în cuantumul solicitat, deoarece reclamanta nu a prezentat probe cu privire la întinderea prejudiciului. Ținând cont de circumstanțele cauzei, de starea patrimonială a pârâtului Esir Matvei, care este

pensionar și pensia acestuia constituie 1898,55 de lei (f.d. 69), nu are alte venituri, prejudiciul moral în mărime de 1 000 de lei, în opinia instanței de apel este unul proporțional prejudiciului suportat de către reclamantă și constituie o compensare suficientă a suferințelor morale îndurate de aceasta în rezultatul acțiunilor pârâtului.

La 09 martie 2022, Topal Parascovia a declarat recurs asupra deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea acesteia, cu adoptarea unei decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar a invocat argumente similare celor din acțiune și cererea de apel.

În conformitate cu art.434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, copia deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost expediată participanților la proces la 05 ianuarie 2022 (f.d. 101), fiind recepționată de către recurentă la 10 ianuarie 2022 (f.d., 102). Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului constată că recursul declarat de Topal Parascovia, înregistrat la 09 martie 2022, este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Topal Parascovia urmează a fi declarată inadmisibilă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs înaintată de Topal Parascovia.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Topal Parascovia.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Maria Ghervas